

Lähtettäjä / Avsändare
 SUOMEN RIISTAKESKUS
 Sompiontie 1
 00730 HELSINKI
 029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm	Nro
24.10.2025	2025-1-000-39596-8

Vastaanottaja / Mottagare
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

HAKIJA XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:
 susi 10 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:
 susi 24.10.2025 - 23.11.2025

Hakemusalue:
 Pinta-ala 500000 ha

- 1 - Pyyntialue_Susi_2025.pdf

Poikkeusperusteet:

SUSI
 Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:
 -porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti:
 Vahinkoja aiheuttavien susien poistaminen on tapahduttava mahdollisimman tehok-kaasti lisävahinkojen estämiseksi. Tehokkaan pyynnin kannalta mönkijöiden, mootto-rikelkkojen ja helikopterin käyttö on välttämätöntä. Pyyntitilanteessa on jäljitettävä susia maastoajoneuvoilla ja helikopterilla ja voitava tarvittaessa ampua susi niistä tai niiden suojasta.
- Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista seuraavasti:
 Tarvittaessa on voitava käyttää kiellettyjä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä kuten keinovaloa.
- Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:
 Moottoriajoneuvolla tapahtuvassa pyynnissä on kuljetettava asetta mukana.

Liitteet
 - Hakemussähköposti 24.10.2025.msg

- 1 - POIKKEUSLUPAHAKEMUS_Susi_Kemin-Sompio_24102025
(002).pdf

Hakemuksen perustelut

Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen:

- susi: Mönkijän, moottorikelkan ja helikopterin käyttö on välttämätöntä tehokkaan pyynnin kannalta. Susien tehokas ja lisävahinkoja ehkäisevä pyytäminen on poikkeuslupapyynnissä ilman moottorikäyttöistä ajoneuvoa tai helikopteria mahdotonta.

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- susi: 75000 €

Selvitys vahingosta:

- susi: Sudet ovat aiheuttaneet erityisen merkittävää vahinkoa Kemin-Sompion paliskunnassa kuluvan poronhoito-vuoden aikana. Tähän mennessä on ajalla 1.6.-24.10.2025 löytynyt 60 suden tappamaa poroa. Näistä 9 kpl on löytynyt 12.-23.10.2025. Susien aiheuttamia vahinkoja porokarjassa syntyy koko ajan lisää. Vahinkojen rahallinen arvo on huomattava.

Mustan maan aikaiset susien tappamat porot ovat käytännössä jääneet löytymättä. Paliskunnassa on hyvin vähän käytössä ns. kuolinpantoja poroilla, joten vahingot jäävät väistämättä mustan maan aikana suurelta osin löytymättä. Susien tappamien gps-porojen määrän perusteella voidaan arvioida, että sudet ovat tappaneet mustan maan aikana yli 500 raavasta poroa ja erotuksissa todetun vasatilanteen perusteella lisäksi noin 1000 vasaa. Paliskunnalle on aiheutunut valtavaa korvaamatonta vahinkoa susien takia.

Vahingot kohdistuvat poroerotusten nyt alettua pääosin siitokseen jätettyihin poroihin. Menetys leikkaa poronomistajan tuottavaa karjaa. Vahinko tulee näkymään seuraavien kesien vasatuotossa ja eloporojen määrässä sekä poromiehen saamassa elinkeinon tulossa. Kaikkia pedon tappamia ei löydetä.

Paliskunnan alueella on havaintoja useista susista eri puolilla paliskuntaa. Arvioimme paliskunnan alueella liikkuvan vähintään 10 sutta tällä hetkellä. Susia tulee jatkuvasti yhä enemmän idästä Venäjältä maailman-poliittisen tilanteen takia.

Petotilanteen takia poromiesten on liikuttava jatkuvasti alueella. Petojen aiheuttamien kustannusten kasvaminen rasittaa paliskuntaa ja poronomistajia huolestuttavasti.

Pelkästään tämän poronhoitovuoden aikana löydettyjen porojen korvausarvot muodostavat noin 75000 € summan ja välilliset vaikutukset löytymättömien ja muiden vahinkojen kanssa nostavat todellisen summan moninkertaiseksi. Etsintä-, estämis- ja pyyntikustannukset lisäävät aiheutuvia kustannuksia huomattavasti. Sietämätön petotilanne uhkaa ihmisten elinkeinoa alueella. Petokorvausten maksut ovat viivästyneet ja määrärahat ovat toistuvasti alimitoitettuja. Osa korvauksista on jäänyt viime vuodelta kokonaan maksamatta.

Keino tai toimenpide:

- susi: Olemme pyrkineet vähentämään petojen poroille aiheuttamia tuhoja paliskuntamme alueella mahdollisimman tehokkaasti. Olemme hakeneet pedon tappamien porojen raatoja ja liikkuneet alueella pyrkien estämään vahinkoja.

Ainoa tyydyttävä ratkaisu tilanteeseen on poistaa vahinkoja aiheuttavat sudet mahdollisimman nopeasti.

Lupaa haetaan 31 vrk päätöspäivämäärästä eteenpäin. Lupa saa tulla voimaan heti päätöspäivästä.

Toimenpiteen vaikutukset:

- susi: -

Poikkeuslupan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- susi: 10

Kuvaus käyttäytymisestä:

- susi: Haettavalla poikkeuslupa-alueella on havaintoja vähintään kymmenestä sudesta, jotka ovat tappaneet poroja ko. alueella. Todennäköisesti susia on enemmän.

Poikkeuslupa-alueen tulee olla riittävän laaja, koska sudet voivat mustalla maalla ja vähän lumen aikana liikahda nopeasti pitkiäkin matkoja.

Vahinkoja on ympäri paliskunnan aluetta. Hakemusalueena Kemin-Sompion paliskunnan alue.

Venäjän raja aiheuttaa omat haasteensa, koska pedot usein rajan läheisyydessä poroja tappaessaan menevät päiväksi Venäjälle.

Välitoimenpiteet

24.10.2025 Tietopyyntö, Sähköposti

Suomen riistakeskus on pyytänyt metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 2 §:n nojalla tietoja Savukosken maaseutuelinkeinoviranomaisen vastaanottamista ilmoituksista ja suorittamista toimenpiteistä hakemusalueella liittyen suden aiheuttamiin porovahinkoihin.

24.10.2025 Vastaus, Sähköposti

Savukosken kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen on todennut, että ajantasainen tieto vahingoista löytyy riistavahinkorekisteristä. Vahingoista kaksi poroa on tarkastettu ja todettu suden tappamiksi.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeuslupan seuraavasti:

Susi 7 kpl 24.10.2025 - 23.11.2025

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohta: viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Poikkeusluvalla voidaan metsästää seitsemän (7) erityisen merkittäviä porovahinkoja aiheuttanutta sutta poikkeuslupa-alueelta edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeuslupa-alue on päätöksen karttaliitteen mukainen.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti: suden pyynnissä saa käyttää metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien estämättä

maalla kulkevaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa (mönkijä tai moottorikelkka) ja ilma-alusta (helikopteri) eläimen hätyyttämiseen ja jäljittämiseen sekä ampua maalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta (mönkijä tai moottorikelkka) tai ilma-aluksesta (helikopteri) tai niiden suojasta.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetystä seuraavasti: suden pyynnissä on sallittu keinotekoiset valonlähteet.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetystä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti: metsästysasetta saa kuljettaa maastossa metsästyslain 35 §:n 3 momentin estämättä maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla (mönkijä tai moottorikelkka). Mönkijässä ja moottorikelkassa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta suden välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (mönkijä tai moottorikelkka) ja ilma-aluksessa (helikopteri) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan.

Ehdot

Poikkeusluvan ehdot ovat seuraavat:

Tämän poikkeusluvan nojalla voidaan tappaa seitsemän (7) sutta poikkeuslupa-alueelta edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Poikkeusluvan käyttötarkoituksen vuoksi lupaa ei saa käyttää kaupallisessa tarkoituksessa.

Poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyslain 30 §:n perusteella metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen johtajan tulee: 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; sekä 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 4 momentin mukaan suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle. Ilmoitus tehdään asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle sähköpostilla (kemin-lappi@rhy.riista.fi).

Metsästysasetuksen 23 §:n 5 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Poikkeusluvan nojalla pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava Lapin poliisilaitokselle, Lapin rajavartiostolle sekä Metsähallituksen erätarkastajalle ennen pyyntiin ryhtymistä. Jokaiselta pyyntipäivältä on ilmoitettava sinä päivänä poikkeusluvan nojalla pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet Lapin poliisilaitokselle, Lapin rajavartiostolle sekä Metsähallituksen erätarkastajalle ennen pyyntiin ryhtymistä. Lisäksi joka päivä pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava Lapin poliisilaitokselle ja Lapin rajavartiostolle sekä Metsähallituksen erätarkastajalle. Pyyntialue on ilmoitettava niin, että ilmoituksen perusteella löytää pyyntiin sinä päivänä osallistuvat metsästäjät (esimerkiksi koordinaattitieto pyyntiinlähdepaikasta, tai kunta ja peruskartassa lähimpänä pyyntialuetta olevat kaksi paikannimeä). Lisäksi jokaisen pyyntipäivän jälkeen tulee tehdä ilmoitus metsästyksen päättymisestä edellä mainituille tahoille. Ilmoitus lähetetään Lapin poliisilaitokselle osoitteisiin kirjaamo.lappi@poliisi.fi ja pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi sekä Lapin rajavartiostolle osoitteeseen joke.lr@raja.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle osoitteeseen heikki.sakkinen@metsa.fi

Mikäli metsästysalue ulottuu rajavyyhykkeelle, tulee huolehtia rajavyyhykeluvan hakemisesta Suomi.fi -palvelun kautta hyvissä ajoin ennen metsästyksen aloittamista

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien ja 35 §:n 2 ja 3 momenttien estämättä yhteensä enintään kymmentä (10) mönkijää tai moottorikelkkaa ja yhtä (1) helikopteria.

Moottoriajoneuvossa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan lukuun ottamatta suden välitöntä lopettamistilannetta.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että moottoriajoneuvon käyttö maastossa edellyttää maanomistajan lupaa.

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 33 §:n estämättä keinotekoista valonlähdettä.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja poikkeuksia pyynnissä ja eläimen tappamisessa on sallittu käyttää ainoastaan metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sallittuja pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä.

Poikkeusluvan nojalla saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava Luonnonvarakeskukselle oheisena liitteenä olevan ohjeen mukaisesti. Poikkeusluvan saajan on otettava yhteyttä Luonnonvarakeskuksen suurpetotutkimukseen asiasta sopimiseksi.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, poliisille, Lapin rajavartiostolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä Suomen riistakeskukselle ensisijaisesti oma.riista.fi -palvelussa tai jos sen käyttäminen ei ole mahdollista, niin vaihtoehtoisesti sähköpostilla Suomen riistakeskuksen Lapin aluetoimistolle osoitteeseen lappi@riista.fi. Ilmoitus poliisille toimitetaan sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.lappi@poliisi.fi ja pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi, Lapin rajavartiostolle sähköpostilla osoitteeseen joke.lr@raja.fi sekä Metsähallituksen

erätarkastajalle sähköpostilla heikki.sakkinen@metsa.fi;

1) ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläinyksilö on tullut pyydystetyksi,

2) taikka jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, ensimmäisenä arkipäivänä poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä.

Ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, saalisyksilö, sen sukupuoli, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi tulee ilmoittaa metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Lisäksi saalisilmoitus on tehtävä välittömästi tekstiviestillä Suomen riistakeskuksen Lapin aluetoimistolle, Lapin rajavartiostolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle. Kun saaliina on susi, tekstiviestillä on ilmoitettava pyynnin aloituspaikka ja pyyntipaikan koordinaatit. Suomen riistakeskuksen puhelinnumero on 029 431 2124, Metsähallituksen erätarkastajan puhelinnumero on +358408331656 ja Lapin rajavartioston puhelinnumero +358 50 456 1402.

Metsään haavoittuneena jääneestä sudesta on viipymättä ilmoitettava poliisille ja Suomen riistakeskuksen Lapin aluetoimistolle.

Jos pyynnissä saadaan saaliiksi pannoitettu susi, on panta toimitettava saaliiksi saadun suden mukana Luonnonvarakeskukselle.

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään. Lisäksi on noudatettava, mitä muussa lainsäädännössä säädetään sekä niitä yksityisoikeudellisiin sopimuksiin perustuvia ehtoja, jotka on asetettu luvansaajan aluetta koskeviin metsästysoikeuksiin tai -lupiin.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset:

Susi on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella

1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;

2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;

3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai

4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Lupaharkinnassa voidaan ottaa huomioon riistaeläinlajeja ja niiden elinympäristöjen hoitoa koskevat hoitosuunnitelmat, joiden toimenpiteillä otetaan huomioon luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (luontodirektiivi) 2 artikla.

Suomen riistakeskus voi metsästyslain 41 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa

tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä, 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä ja 51 §:n 1 momentissa säädetyistä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeamisen edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1-3 kohdassa säädetyjä poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä:

- 1) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko maassa ja karhun, suden, ilveksen ja ahman kohdalla myös lajin biologiset ominaispiirteet;
- 2) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella;
- 3) tarvittaessa viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen; ja
- 4) metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa turvattavan lajin kanta maakunnassa ja koko maassa sekä lajin biologiset ominaispiirteet ja lajin elinvoimaisuuteen liittyvät uhat.

Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 4 mom. mukaan Suomen riistakeskuksen on 1 momentissa säädetyin lisäksi poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä muiden tyydyttävien ratkaisujen mahdollisuus. Muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei pidetä karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeusluvan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a–41 d §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Jos vahinkoa tai uhkaa aiheuttavan karhu-, susi-, ilves- tai ahmayksilön tunnistaminen ei sääolosuhteista, lajin biologisista ominaispiirteistä tai muusta perustellusta syystä johtuen ole

mahdollista, voidaan poikkeuslupa myöntää kohdentamatta poikkeuslupaa tiettyyn yksilöön.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnetyssä sutta koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyyhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Lisäksi asetuksen 5 §:ssä säädetään, että poikkeuslupa voidaan myöntää enintään 31 vuorokauden ajaksi.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeusluvun saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille ahman, ilveksen, karhun, saukon ja suden pyynnin tuloksesta ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeusluvun voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on saalisrekisteriin ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsästyslain 30 §:n 1 momentin mukaan hirvieläimen pyyntiluvan sekä suden, karhun, ahman ja ilveksen poikkeusluvun saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästyksen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä. Metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästyslain 30 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään metsästyksen johtajan ja varajohtajien nimeämisestä, näiden ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle, läsnäolosta metsästystapahtumassa sekä metsästyksen johtajan tehtävistä.

Metsästysasetuksen (666/1993) 23 §:n 3 momentin mukaan suden metsästyksen johtajan tulee:

- 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat,
- 2) antaa metsästyksen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä,
- 3) huolehtia, että poikkeusluvun ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 4 momentin mukaan suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvun saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.

Metsästysasetuksen 23 §:n 6 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Poikkeuslupien ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitettun alueellisen kiintiön

nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja tai poikkeuslupan myöntämisperustetta rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 41 a §:n 3 momentissa tarkoitetun poikkeuslupan päämäärästä ja alueesta, jota päämäärä koskee, sekä poikkeuksen kohteena olevan lajin suotuisan suojelutason viitearvosta.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Tällä hetkellä ei ole voimassaolevaa asetusta poikkeusluvalla sallittavasta sudenmetsästyksestä poronhoitoalueella. Näin ollen poronhoitoalueella Suomen riistakeskus voi myöntää poikkeuslupia mm. erityisen merkittävien porovahinkojen estämiseksi tai muissa EU:n luontodirektiivin mahdollistamissa tilanteissa.

Tapauskohtaisesti on kuitenkin harkittava ennen päätöksen tekemistä, onko muuta tyydyttävää ratkaisua ja haittaako metsästyksen suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai saavuttamista.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 5.11.2019.

Natura-arvioinnin tarve:

Natura-arviointia ei ole tarve tehdä, koska Suomella on poikkeus suden osalta luontodirektiivin II-liitteen velvoitteista.

Suotuisa suojelutaso:

Susi on luontodirektiivin liitteen V a kohdassa mainittu laji, jonka ottaminen luonnosta ja hyväksikäyttö voi vaatia hyödyntämisen sääntelyä.

Luontodirektiivin 14 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta liitteessä V mainittujen lajien yksilöiden ottaminen luonnosta sekä niiden hyödyntäminen eivät ole ristiriidassa niiden suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa, jos jäsenvaltiot katsovat sen tarpeelliseksi 11 artiklassa säädetyn seurannan perusteella. Mainitun 14 artiklan 2 kohdan mukaan, jos tällaiset toimenpiteet katsotaan tarpeellisiksi, niihin on kuuluttava 11 artiklassa säädetyn seurannan jatkaminen. Niihin voi lisäksi kuulua muun muassa yksilöiden ottamista koskeva lupajärjestelmä tai kiintiöt.

Luonnonvarakeskus seuraa Suomessa suden suojelun tasoa luontodirektiivin 11 artiklassa edellytetyllä tavalla. Suomessa susi on metsästyslain 37 §:n 3 momentin nojalla 1.3.2011 lukien aina rauhoitettu myös poronhoitoalueella.

Metsästyslain muuttamisesta annetun lain (159/2011) metsästyslain 37 §:ää koskevien perustelujen (HE 237/2010 vp) mukaan Suomen susikanta ei ole elpynyt hoitosuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti. Tämän vuoksi suteen kohdistuvan metsästyksen edellytyksiä on luontodirektiivin

14 artiklan mukaisesti tiukennettu myös poronhoitoalueella säätämällä se 1.3.2011 lukien ympäri vuoden vain poikkeusluvan perusteella mahdolliseksi. Tämän ei kuitenkaan ole tarkoitettu aiheuttavan muutosta susien poroihin kohdistaman saalistuksen perusteella harjoitettua metsästystä koskevaan lupakäytäntöön, kuten lain 159/2011 perusteluista ilmenee. Metsästyslain 37 §:n perustelujen mukaan poronhoitoalueella on susikannan hoitosuunnitelman mukaisesti erityisen tärkeää pystyä poistamaan vahinkoa aiheuttavat susiyksilöt vuodenajasta riippumatta mahdollisimman tehokkaasti.

Rauhoituksesta voidaan myöntää poikkeus metsästyslain 41 §:n perusteella. Muun muassa sutta koskevan poikkeusluvan edellytyksistä säädetään metsästyslain 41 a §:ssä. Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää muun muassa porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi, ellei muuta tyydyttävää ratkaisua ole eikä rauhoituksesta poikkeaminen haittaa asianomaisen lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Unionin tuomioistuimen ratkaisun (C-674/17, kohta 57) mukaan luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan nojalla myönnetyn poikkeuksen on perustuttava kriteereihin, jotka on määritelty siten, että kyseisen lajin populaation kehittyminen ja vakaus elinympäristössään pystytään turvaamaan pitkällä aikavälillä. Tähän liittyen toimivaltaisen kansallisen viranomaisen on arvioidessaan luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohtaan perustuvan poikkeuksen myöntämistä määritettävä erityisesti jäsenvaltion alueella tai tapauksen mukaan kyseessä olevalla luonnonmaantieteellisellä alueella, jos jäsenvaltion rajat ulottuvat useille luonnonmaantieteellisille alueille, taikka, jos lajin luontainen levinneisyysalue tätä edellyttää ja mikäli tämä on mahdollista, rajatylittävästi ensin asianomaisten lajien kantojen suojelun taso ja tämän jälkeen ne maantieteelliset ja demografiset vaikutukset, joita suunnitelluilla poikkeuksilla saattaa olla suojelun tasoon (C-674/17, kohta 57). Samaisen tuomion mukaan tässä arvioinnissa ei oteta huomioon luontaisen levinneisyysalueen osaa, joka ulottuu sellaisessa kolmannessa valtiossa sijaitseville alueille, jota eivät sido unionin tärkeinä pitämien lajien tiukan suojelun velvoitteet (kohta 60). Lisäksi unionin tuomioistuin on todennut ratkaisussa (C-601/22, kohta 60), että luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan nojalla myönnettävän poikkeuksen vaikutuksia on ensin arvioitava paikallisella ja kansallisella tasolla ja, jos suojelun taso osoittautuu tällä tasolla suotuisaksi, toiseksi rajat ylittävästi, jos se on mahdollista. Tähän liittyen unionin tuomioistuin on myös todennut, että SEUT 191 artiklan 2 kohdassa vahvistetun ennalta varautumisen periaatteen mukaan on niin, että jos parhaiden käytettävissä olevien tieteellisten tietojen tarkastelun perusteella ei saada varmuutta siitä, vahingoittaako tällainen poikkeus tietyn uhanalaisen lajin kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista vai ei, jäsenvaltion on jätettävä poikkeus hyväksymättä tai luovuttava sen toimeenpanosta (C-674/17, kohta 66).

Edellä olevaan liittyen Unionin tuomioistuimen asiassa C-342/05 (komissio v. Suomi) 14.6.2007 antaman tuomion 29 kohdan mukaan ei ole suljettu pois, että vähäisen yksilömäärän tappaminen ei vaikuta luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, joka on susikantojen suotuisan suojelun tason säilyttäminen niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tuomion mukaan tällainen vähäinen poikkeus on asianomaisen lajin kannalta neutraali (ks. myös korkeimman hallinto-

oikeuden ratkaisu taltionumero 1723, 28.5.2014).

Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan poronhoitoalueella susikannan kokoa rajoitetaan erittäin merkittävien porovahinkojen ehkäisemiseksi. Asiakokonaisuudessa otetaan kuitenkin huomioon myös vaikutukset Skandinavian susipopulaatioon.

Nykyään etenkin nuoret omaa reviiriään etsivät sudet voivat vaeltaa kevät- ja kesäaikaan esteettömästi poronhoitoalueen läpi Ruotsiin. Suomen riistakeskuksen käytössä olevien tietojen mukaan vuosien 2001–2024 aikana itäistä kantaa olevia susia on siirtynyt Suomesta länsinaapuriin yli 40 yksilöä, joista kuitenkin vain osa on saavuttanut Skandinavian susipopulaation, koska valtaosa vaeltaneista susista on kuollut Ruotsin poronhoitoalueella. Kaiken kaikkiaan susien siirtyminen idästä Ruotsiin ja Norjaan on lisääntynyt, sillä viimeisten viiden vuoden (2020/2021–2024) aikana itäistä kantaa olevia susia on tunnistettu DNA-määrityksin Skandinaviassa 14 yksilöä, kun edellisellä viiden vuoden jaksolla 2015/2016–2019/2020 susia siirtyi länteen yhteensä 11 yksilöä ja sitä edeltävällä jaksolla 2010/2011–2014/2015 yhteensä kuusi yksilöä. Viime aikoina itäistä kantaa olevia susia on siirtynyt myös suoraan Kuolan niemimaan suunnasta Norjan Finnmarkin puolelle, joten kaikki susiyksilöt eivät ole siirtyneet Suomen kautta.

Osa Skandinaviaan vaeltaneista itäistä kantaa olevista susista on myös lisääntynyt, millä on ollut suuri vaikutus Skandinavian susikannan geneettisen monimuotoisuuden vahvistamisessa. Vuoteen 2008 asti Skandinavian susikannan perustana olivat idästä saapuneet naaras ja uros, jotka lisääntyivät ensimmäisen kerran vuonna 1983, sekä idästä saapunut urossusi, joka lisääntyi ensimmäisen kerran vuonna 1991. Vuodesta 2008 lähtien itäistä kantaa olevia susia, jotka ovat lisääntyneet Skandinavian susialueilla, on ollut yhteensä seitsemän yksilöä. Ajanjaksoittain tarkasteltuna skandinaavisten susien kanssa lisääntyneitä itäistä kantaa olevia susia on ollut 1–3 yksilöä susisukupolvea (viisi vuotta) kohden. Itäistä kantaa olevien susien jälkeläiset (F1:set) ovat tutkimusten mukaan levittäytyneet ja lisääntyneet paremmin kuin vain skandinaavista perimää omaavien parien jälkeläiset.

Skandinavian susipopulaatiosta GPS-pannoitettuja susia on vaeltanut Suomeen kolme kertaa. Ensimmäinen tapaus oli vuonna 2003 ja toinen syksyllä 2015, jolloin nuori urossusi vaelsi Norjasta Ruotsin ja Suomen läpi Venäjälle. Viimeisin tiedossa oleva Suomeen Norjasta vaeltanut susi oli Norjassa GPS-pannan kaulaansa saanut urossusi, joka vaelsi Suomen puolelle joulukuussa 2022.

Suomen susikannan suotuisan suojelutason viitearvojen määrittäminen loppuraportin (Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus (80/2022)) mukaan geneettisesti tunnistettuja immigrantteja on Skandinavian susipopulaatiosta siirtynyt Suomeen aikajaksolla 2014/2015–2020/2021 yhteensä yhdeksän. Näistä yhden on todettu mahdollisesti myös lisääntyneen. Saman raportin mukaisesti seurantavuonna 2020/2021 Suomessa todettiin kolme skandinaavista genotyyppiä edustavaa yksilöä.

Ruotsin susikannan hoitosuunnitelmassa on todettu, että Skandinavian susipopulaation ollessa nykyisen suuruinen (370 yksilöä), tulee populaatioon saada vähintään yksi itäistä alkuperää oleva lisääntyvä yksilö susisukupolvessa eli viidessä vuodessa. Edellä aiemmin kuvattujen tietojen

mukaan tämä on toteutunut ja todetun siirtymisen lisääntymisen takia näköpiirissä on, että sama toteutuu myös jatkossa.

Susien siirtymistä Suomesta Ruotsiin ja Norjaan sekä Ruotsista ja Norjasta Suomeen seurataan eri maiden riistantutkimuksen yhteistyönä. Seuranta helpottaa Skandinavian susista oleva lähes täydellinen geneettinen sukupuu. Myös Suomessa on kerätty jo useita vuosia DNA-näytteitä susista, lähinnä ulostenäytteiden muodossa. Kun lisäksi Suomen ja Venäjän kantaa olevat sudet poikkeavat geneettiseltä rakenteeltaan Skandinavian susista, on Ruotsiin vaeltaneiden susien alkuperän tunnistaminen mahdollista jopa synnyinreviirin tasolla. Silloin kun on epäily siitä, että yksilö on vaeltanut Ruotsiin Suomesta, DNA-näyte lähetetään Suomeen tutkittavaksi (ja päinvastoin). Tämä yhteistyö mahdollistaa Ruotsin poronhoitoalueella liikkuvan suden yksilöinnin aiempaa nopeammin, joka puolestaan mahdollistaa Ruotsin ympäristövirastolle nykyistä ripeämmät toimet geenivirran varmistamiseksi Suomen ja Ruotsin välillä. Lisäksi Suomen ja Venäjän rajalla on säännöllisesti yhteisiä ns. rajalaumoja, joiden merkitys Suomen susikannan geneettiselle monimuotoisuudelle on olennaista.

Lisäksi Suomen, Ruotsin ja Norjan keskeiset viranomaiset suurpetoasioissa ovat allekirjoittaneet kehysasiakirjan, joka vahvistaa yhteistyötä Fennoskandian susikantojen hoidossa ja suojelussa (Framework for Transboundary Cooperation on Management and Conservation of Wolves in Fennoscandia 2020). Tavoitteena on varmistaa susipopulaatioiden välinen geeninvaihto sekä tukea Fennoskandian susikantojen selviytymistä pitkällä aikavälillä ja tuoda valtioiden rajat ylittävä näkökulma kannanhoitoon. Maiden välisellä hallinto- ja tutkimusyhteistyöllä pyritään muun muassa kannanseurantamenetelmien yhtenäistämiseen ja tiedon jakamiseen.

Luonnonvarakeskus on julkaissut 19.9.2022 loppuraportin Suomen susikannan suotuisan suojelutason viitearvojen määrittämisestä (Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus (80/2022)). Lisäksi Luonnonvarakeskus on julkaissut 30.9.2025 viimeisimmän arvionsa Suomen susikannan tilasta (Susikanta Suomessa maaliskuussa 2025 (verkkoraportti, www.luke.fi). Kanta-arvion tarkempi sisältö tämän päätöksen kannalta olennaisilta osiltaan avataan myöhemmin tämän päätöksen perusteluissa.

Susikannan koko on kuluvalle vuosituhannella heilahdellut ylös ja alas. Susikanta on kuitenkin kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017 lähtien. Kanta vaihtelee voimakkaasti vuoden sisällä susien suuren syntyvyyden ja kuolevuuden takia. Kanta on vuoden kierrossa pienimmillään maaliskuuhuhtikuun vaihteessa ennen pentujen syntymistä. Suurimmillaan kanta on heti lisääntymisen jälkeen toukokuussa.

Elokuun 2025 alussa alkaneen metsästysvuoden 2025-2026 aikana on Suomen riistakeskuksen tietoon tullut koko maassa kahdeksantoista (18) kuollutta sutta, joista viisi on kuollut poronhoitoalueella.

Aiempien vuosien osalta tiedossa oleva susien kuolleisuus on ollut seuraava: Metsästysvuonna 2017-18 yhteensä 27 sutta, joista 8 poronhoitoalueelta ja 19 poronhoitoalueen ulkopuolelta. Metsästysvuonna 2018-19 yhteensä 25 sutta, joista 12 poronhoitoalueelta ja 13 poronhoitoalueen ulkopuolelta. Metsästysvuonna 2019-20 yhteensä 35 sutta, joista 17 poronhoitoalueelta ja 18 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2020-21 yhteensä 43 sutta, joista 21 poronhoitoalueelta ja 22 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2021-22 yhteensä 41 sutta, joista 24 poronhoitoalueelta ja 17 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2022-23 yhteensä 65 sutta, joista 48 poronhoitoalueelta ja 17 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2023-24 yhteensä 74 sutta, joista 52 poronhoitoalueelta ja 22 poronhoitoalueen ulkopuolelta.

Metsästysvuonna 2024-25 yhteensä 84 sutta, joista 35 poronhoitoalueelta ja 49 poronhoitoalueen ulkopuolelta

Tämän päätöksen tekemisen hetkellä Suomen riistakeskuksen myöntämiä poikkeuslupia on voimassa koko maassa 18 päätöksellä, joilla on mahdollisuus tappaa yhteensä 35 sutta.

Susi kuuluu luontodirektiivin liitteeseen V, mikä tarkoittaa, että suden metsästys on lähtökohtaisesti mahdollista. Sudet aiheuttavat poronhoitoalueella niin mittavia vahinkoja, että niitä on jouduttu poistamaan.

Uusimman luontodirektiivin 17 artiklan mukaisen raportin (vuodet 2019–2024) mukaan Suomen susikanta on suotuisalla suojelun tasolla boreaalisella vyöhykkeellä. Samaisessa raportissa Suomen susikannan suotuisan suojelutason viitearvoksi määritetään 273 sutta.

Verrattaessa Luonnonvarakeskuksen viimeisimpiä kanta-arvioita ja huomioiden vuotuista tietoon tullutta kuolleisuutta, voidaan todeta, että tällä päätöksellä sallittu tappaminen ei vaaranna suden suotuisan suojelun tason säilyttämistä. Lisäksi kun tarkastellaan viime vuosina susille aiheutunutta kuolleisuutta ja susikannan kehitystä, voidaan todeta, että edellisten metsästysvuosien kuolleisuusmäärät eivät ole vaarantaneet susipopulaation kehittymistä pitkällä aikavälillä. Tähän liittyen Suomen riistakeskus seuraa jatkuvasti susipopulaation liittyvää kuolleisuutta ja mitoittaa tapauskohtaisilla päätöksillä sallittavan pyynnin poikkeusluvilla saadun saaliin ja muun kuolleisuuden suhteen siten, että susipopulaation kehittyminen ja vakaus elinympäristössään pystytään turvaamaan pitkällä aikavälillä.

Luonnonvarakeskuksen lausunnossa susikannan tilasta (19.1.2015, Dnro 51/00 04 05/2015) todetaan seuraavaa: "Susien vähäisestä lukumäärästä johtuen samansuuruinen metsästyssaalis voi johtaa toisistaan suuresti poikkeaviin kehityssuuntiin susien määrässä. Poiston vaikutus riippuu saaliiksi päätyvien susien iästä, sukupuolesta ja lisääntymisbiologisesta asemasta. Susikannan on arvioitu vähentymättä kestäväen 30 % vuotuisen kokonaispoistuman". Lausunnossa puhutaan metsästyssaaliin kohdentumisesta, mutta sama johtopäätös on vedettävissä kokonaiskuolleisuudesta, eli mikäli susiyksilöiden kokonaiskuolleisuus kohdentuu jostain syystä erityisesti alfayksilöihin, ei kanta kestä noin suurta kuolleisuutta.

Myös Pohjois-Suomen hallinto-oikeus katsoo päätöksessään (Dnro 1772/03.04.04.04.34/2022, annettu 7.12.2023), että metsästysvuonna tietoon tullut susien kuolleisuus kun ei ole poikennut merkittävästi aikaisemmista vuosista, voidaan arvioida, että riistakeskuksen poronhoitoalueelle myöntämä poikkeuslupa ei ole entisestään huonontanut suden epäsuotuisaa suojelun tasoa siten, että se olisi ristiriidassa luontodirektiivin 14 artiklan

tavoitteen kanssa.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että tällä päätöksellä sallittu toiminta, suhteutettuna todettuun kuolleisuuteen kanta-arvion jälkeen ja ennakoitavissa olevaan kuolleisuuteen, ei haittaa suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista tarkasteltavalla luonnonmaantieteellisellä alueella (ns. boreaalinen eliömaantieteellinen vyöhyke), mikä on se maantieteellinen taso, jolla näiden päätösten vaikutusta suotuisan suojelun tasoon arvioidaan suden osalta.

Lisäksi edellä mainittuihin tietoihin perustuvassa harkinnassa on otettu myös huomioon se, ettei pyynnistä aiheudu merkittävän kielteisen vaikutuksen vaaraa kyseessä olevien populaatioiden rakenteelle maakunnan taikka poikkeuslupa-alueen mittakaavatasoillaan (ks. EU:n tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17). Toisin sanoen päätösharkinnassa on arvioitu erityisesti myös sitä, mikä vaikutus poikkeuksella on paikallisen populaation alueen tasolla, koska se on tarpeen sen määrittämiseksi, miten poikkeus vaikuttaa kyseisen kannan suojelun tasoon laajemmin (C-674/17, kohta 59). Näin ollen päätösharkinnassa on otettu huomioon myös se, että kyseisen lajin populaation kehittyminen ja vakaus elinympäristössään pystytään turvaamaan pitkällä aikavälillä (C-674/17, kohta 57).

Näin ollen Suomen riistakeskus katsoo parhaiden käytettävissä olevien tieteellisten tietojen tarkastelun perusteella, että asiassa on varmuus siitä, että vaikka tässä tapauksessa myönnetään poikkeuslupa, niin poikkeamisella ei haitata suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa:

Susikannan tila valtakunnassa

Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän kanta-arvion (30.9.2025) mukaan maaliskuussa 2025 Suomessa arvioidaan olleen 430 (413–465) sutta. Arvio yksilömäärästä on noin 46 prosenttia suurempi kuin maaliskuuta 2024 koskeva arvio.

Suomessa oli maaliskuussa 2025 rajareviirit mukaan lukien yhteensä 76 (90 % todennäköisyysväli: 73–79) parien ja perhelaumojen muodostamaa susireviiriä. Näistä perhelaumojen asuttamia oli 57 (54–61) ja susiparien asuttamia 19 (15–22).

Susikanta painottuu edelleen voimakkaasti lounaiseen Suomeen. Maaliskuussa 2025 läntisen Suomen kannanhoitoalueella tavattiin 45 (42–47) perhelauman ja 10 (7–12) kahden suden asuttamaa reviiriä.

Itäisen Suomen kannanhoitoalueella laumareviirejä oli maaliskuussa yhteensä 12 (11–14) ja kahden suden asuttamia reviirejä kahdeksan (6–10). Itäisen Suomen laumoista neljän (3–5) arvioitiin liikkuvan Suomen ja Venäjän rajan molemmin puolin. Kahden suden asuttamista reviireistä yksi (0–3) sijaitsi valtakunnan rajalla.

Poronhoitoalueella ei ollut maaliskuussa 2025 todennäköisimmin yhtään (0–3) lauma- tai parireviiriä. Syksyllä 2024 poronhoitoalueella arvioitiin olleen

yhteensä kuusi pari- tai laumareviiriä, joista yhdellä eli perhelauma. Talven aikana susia poistettiin poronhoitoalueelta vahinkoperusteisin luvuin 26 yksilöä, minkä seurauksena maaliskuussa 2025 reviiireillä arvioitiin olleen enää yksittäisiä susia.

Susikannan tila maakunnassa

Luonnonvarakeskuksen julkaiseman verkkoraportin (susikanta_2025_reviiritiedot.pdf) mukaan Lapin maakunnan alueella on ollut havaintoja kolmelta alueelta (Luiro, Tuntsa ja Hautajärvi-Onkamo). Näiltä alueilta on tehty koko havaintokaudella 28 havaintoa parista ja 11 havaintoa laumasta. Keväältä on tehty 2 havaintoa parista Tuntsan alueella.

Lapin alueelta on riistavahinkorekisterin perusteella 1.8.2025 alkaen kirjattu yhteensä 49 havaintoa susista, joissa on kirjauksia 69 yksilöstä. Havaintoja on kirjattu Muoniosta, Keminmaasta, Kittilästä, Rovaniemeltä, Posiolta, Sallasta, Simosta ja Sodankylästä. Sodankylässä on kirjattu kaksi havaintoja, joissa on havaittu 3 yksilöä ja yksi havainto 4 yksilöstä. Sallasta on kirjattu havaintoja 2 ja 3 yksilöstä. Savukoskelta on kirjattu yksi havainto 7 yksilöstä.

Lapin alueelta on riistavahinkorekisterin perusteella ilmoitettu 1.8.2025 alkaen 313 suden tappamaa poroa. Ilmoituksia on tehty Inarista, Enontekiöltä, Simosta, Kemijärveltä, Kittilästä, Kolarista, Muoniosta, Pellosta, Pelkosenniemeltä, Posiolta, Ranualta, Rovaniemeltä, Sallasta, Simosta, Savukoskelta, Sodankylästä ja Tervolasta.

Susikannan tila poikkeuslupa-alueella

Hakemusalueelta on riistavahinkorekisterin perusteella ilmoitettu kuluvalta metsästysvuodelta (1.8.2025 alkaen) neljä havaintoa susista. Havainnoista kolmessa on havaittu yksi susi ja yhdessä havainnossa (23.10.2025) on havaittu seitsemän sutta.

Riistavahinkorekisterin ja kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta saatujen tietojen perusteella hakemusalueelta on ilmoitettu 1.8.-22.9.2025 aikavälillä tapahtuneita porovahinkoja yhteensä 51 kpl.

Hakemuksen mukaan alueella on 10 sutta. Hakemuksen mukaan: "Haettavalla poikkeuslupa-alueella on havaintoja vähintään kymmenestä sudesta, jotka ovat tappaneet poroja ko. alueella. Todennäköisesti susia on enemmän. Vahinkoja on ympäri paliskunnan aluetta. Hakemusalueena Kemin-Sompion paliskunnan alue. Venäjän raja aiheuttaa omat haasteensa, koska pedot usein rajan läheisyydessä poroja tappaessaan menevät päiväksi Venäjälle."

Lajin biologiset ominaispiirteet

Luonnonvarakeskuksen tuoreimman kanta-arvion (Valtonen, Mia; Heikkinen, Samuli; Johansson, Helena; Härkälä, Antti; Helle, Inari; Mäntyniemi, Samu; Kojola, Ilpo (2024) Susikanta Suomessa maaliskuussa 2024. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 54/2024, Luonnonvarakeskus. Helsinki. 41 s) mukaan:

"Useiden muiden koiraeläinten tapaan susikanta voi kasvaa nopeasti

ravintotilanteen niin salliessa. Susi saa ensimmäiset pentunsa tavallisesti kolmevuotiaana ja lisääntyy sittemmin vuosittain. Pentuja syntyy tavallisesti 3–6, suurimmissa pentueissa voi vielä syksylläkin olla kymmenkunta pentua. Ensimmäistä kertaa lisääntyvän parin pentueet ovat keskimäärin hieman pienempiä kuin parin myöhemmät pentueet. Saalistilaston perusteella Suomen talvisessa susikannassa on edellisenä keväänä syntyneitä pentuja noin 40 %. Osuus on selvästi suurempi kuin muilla suomalaisilla suurpedoilla. Susilauma saa alkunsa parin muodostumisesta. Pari voi muodostua mihin vuodenaikaan tahansa, mutta tavallisimmin se tapahtuu kesällä, kun keväällä vaeltaneet nuoret sudet kohtaavat. Uros ja naaras alkavat liikkua yhdessä ja merkata hajumerkein tulevaksi lisääntymisreviiriksi löytämäänsä aluetta, jonka pinta-ala Suomessa on keskimäärin noin 1 000 km², pienimmillään 300 km² ja suurimmillaan lähes 2 000 km². Lisääntymisreviiri on alue, jonka pari varaa omaan ja myöhemmin syntyvän pentueensa käyttöön, ja pyrkii pitämään sieltä muut sudet pois. Naapureina elävien parien tai laumojen reviirit sijoittuvat yleensä erilleen toisistaan. Pysyvän susilauman muodostaa lisääntynyt pari ja niiden pennut. Pennut alkavat liikkua emojensa matkassa syyskuussa. Laumaan voidaan hyväksyä myös vieras susiyksilö, tavallisimmin korvaamaan kuollut aikuinen.

Omilla rajatuilla alueilla elävät reviiriään merkkavat parit sekä parien ja niiden saamien jälkeläisten muodostamat perhelaumat. Näiden lisäksi susikannassa on pieni määrä yksin eläviä paikallisia susia. Valtaosa yksin elävistä susista on kuitenkin vaeltelevia, sopivaa lisääntymisaluetta ja -kumppania etsiviä yksilöitä. Vaeltelijoiden osuus susikannassa vaihtelee vuodenajan mukaan. Se nousee huhtikuussa, kun nuoret sudet alkavat itsenäistyä, ja pysyy keskimääräistä korkeampana syksyyn asti."

Poronhoitoalueella susien elinympäristöt eivät poikkea merkittävästi muusta maasta. Poronhoitoalueella sudella on kuitenkin käytettävissä merkittävä ravintoresurssi, koska vapaana laiduntavia poroja on sudelle saatavilla ja ne ovat sudelle kohtalaisen helppoja pyydystettäviä. Poronhoitoalueella erityisesti valtakunnan itärajan tuntumassa on viime vuosina tavattu susipentueita. Laumojen pentumäärät olleet poronhoitoalueen laumoista saaliiksi päätyneiden yksilömäärien perusteella keskimääräisiä tai jopa sitä suurempia. Useissa tapauksissa poronhoitoalueella poikkeuslupien nojalla pyydettyvät susiyksilöt ovat kuitenkin nuoria yksinäisiä susia tai reviiriä muodostavia pareja.

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella:

Hakemuksen mukaan sudet ovat aiheuttaneet erityisen merkittävää vahinkoa Kemin-Sompion paliskunnassa kuluvan poronhoito-vuoden aikana. Tähän mennessä on ajalla 1.6.-24.10.2025 löytynyt 60 suden tappamaa poroa. Näistä 9 kpl on löytynyt 12.-23.10.2025. Susien aiheuttamia vahinkoja porokarjassa syntyy koko ajan lisää.

Riistavahinkorekisteristä tarkasteltujen tietojen sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta saatujen tietojen perusteella hakemusalueelta on ilmoitettu 51 suden tappamaa poroa, joiden arvioidut tappopäivät ovat aikavälillä 1.8.-19.9.2025. Suden tappamia poroja on löytynyt hakemusalueelta tasaisesti koko kuluvan metsästysvuoden ajan. Viimeiset yhdeksän vahinkoa ovat 10.10.-24.10.2025 väliseltä ajalta. Näistä

suden tappamaksi ilmoitetuista poroista on kaksi tarkastettu maaseutuelinkeinoviranomaisen toimesta maastossa 16.9.2025 ja todettu suden tappamiksi.

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä kyseisessä tapauksessa on käsillä samankaltainen tilanne, kuin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätöksessä (Dnro 1772/03.04.04.04.34/2022, annettu 7.12.2023). Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden mukaan suden oli katsottava aiheuttaneen vaaran erityisen merkittävän vahingon syntymisestä. Sillä, että valtio korvaa aiheutuneita vahinkoja, ei ollut merkitystä arvioitaessa vahinkoedellytyksen täyttymistä. Näin ollen metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohdassa poikkeusluvan myöntämiselle asetettu edellytys erityisen merkittävän vahingon ehkäisemisestä on täyttynyt.

Viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen:

Riistavahinkorekisteristä tarkasteltujen tietojen sekä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta saatujen tietojen perusteella hakemusalueelta on ilmoitettu 51 suden tappamaa poroa, joiden arvioidut tappopäivät ovat aikavälillä 1.8.-19.9.2025. Suden tappamia poroja on löytynyt hakemusalueelta tasaisesti koko kuluvan metsästysvuoden ajan. Viimeiset yhdeksän vahinkoa ovat 10.10.-24.10.2025 väliseltä ajalta. Näistä suden tappamaksi ilmoitetuista poroista on kaksi tarkastettu maaseutuelinkeinoviranomaisen toimesta maastossa 16.9.2025 ja todettu suden tappamiksi.

Toimenpiteet, jotka poikkeusluvan sijasta voitaisiin toteuttaa:

Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta velvoittaa jäsenvaltiot esittämään täsmälliset ja asianmukaiset perustelut sille, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole niiden päämäärien saavuttamiseksi, joihin on vedottu poikkeuksen tueksi (ks. esim. unionin tuomioistuimen tuomio C-342/05, kohta 31 ja unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 49). Tätä perusteluvollisuutta ei ole noudatettu silloin, kun poikkeuksesta tehdyssä päätöksessä ei ole mainintaa siitä, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, eikä viittausta tämän osalta merkityksellisiin teknisiin, oikeudellisiin ja tieteellisiin selvityksiin (unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 50).

Suomen riistakeskus katsoo saatujen käytännön esimerkkien pohjalta, että erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttavan suden häätäminen hakemusalueelta ei ole muu tyydyttävä ratkaisu suden aiheuttamien erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi, koska poroja tappava susi todennäköisesti palaa takaisin elinpiirilleen saalistamaan poroja tai siirtyy toiselle alueelle tappamaan poroja. Lisäksi kun otetaan huomioon poronhoidon luonne ja vallitsevat olosuhteet hakemusalueella, suden porotaloudelle aiheuttamia erityisen merkittäviä vahinkoja ei käytännössä voida ehkäistä myöskään esimerkiksi aitaamalla taikka paimentamalla poroja.

Maa- ja metsätalousministeriön hyväksymän Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan Suomessa ei suoriteta suden siirtoistutuksia. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että metsästyslaissa säädetyistä

poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei voida karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeusluvan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle.

Porovahinkojen ennalta ehkäisyä on selvitetty erillisissä hankkeissa, kuten esimerkiksi Suomussalmen kunnan hallinnoimassa ”Maasuurpetojen vaikutukset, seuranta ja vahinkojen ennaltaehkäisy” -hankkeessa (Järvenpää 2014). Hankkeessa ei kuitenkaan löydetty porotalouden kannalta toimivia ratkaisuja porovahinkojen ehkäisemiseksi. Selvitykset ja käytännön kokemus ovatkin osoittaneet, että poronhoitoalueella ei ole metsästyksen ohella tällä hetkellä käytännössä toteutettavissa muita tyydyttäviä ratkaisuja suden aiheuttamien erityisen merkittävien porovahinkojen ehkäisemiseksi, sillä maastossa vapaasti laiduntavien porojen suojaaminen on käytännössä mahdotonta, ja vahinkoja syntyy porojen valvonnasta ja laiturilla läsnäolosta huolimatta (usein yöaikaan).

Porojen aitaamisessa on tavanomaisesti kyse poroverkolla ja aidaksilla toteutetusta kevyehköstä aidasta, jonka tarkoitus on pitää porot sisällä aitauksessa. Varsinaista petosuoja-aitaukset eivät anna. Petosuojaus osalta suuren porotokan vaatima aitauksen pinta-ala, talviset olosuhteet eli lumen vaikutus sähköistetyn aidan toimintavarmuuteen, metsämaastoon lähtökohtaisesti sijoitetun aitauksen rakentaminen sekä myös valvonta ja huolto tekisivät aidasta yksinomaisena suojakeinona hyvin kalliin. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus katsoi ratkaisussaan (1516/2025, 22.10.2025), ettei vastaavassa tilanteessa ollut muuta tyydyttävää ratkaisua, kuin suden poistaminen alueelta tappamalla.

Suomen riistakeskus on ottanut päätöksenteossa huomioon myös sen, että hakemusalueella porot laiduntavat tähän vuodeen vapaasti luonnossa, joten käytännössä on mahdotonta estää suden aiheuttamat porovahingot muulla tavalla kuin poistamalla erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttavat yksilöt tappamalla. Myös korkein hallinto-oikeus (Dnro 3493/1/13, annettu 28.05.2014) ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeus (Dnro 1772/03.04.04.04.34/2022, annettu 7.12.2023) ovat katsoneet vastaavan kaltaisissa tilanteissa päätöksissään, että tarvittavan vaikutuksen saavuttamiseksi ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin susien poistaminen tappamalla hakemusalueelta.

Hakemusalueella syntyneet vahingot kokonaisuudessaan ovat jo erityisen merkittäviä ja todennäköisesti kasvavat edelleen. Vahinkotilastojen perusteella ja aikaisempien vuosien kokemusten perusteella voidaan arvioida, että porotaloudelle aiheutuvat vahingot edelleen jatkuvat ja kasvavat, mikäli poroja tappavaa susiyksilöä ei saada metsästettyä. Suden pyyntiin myönnettyjen poikkeuslupien käytön seurannalla on voitu osoittaa, että vahinkoa aiheuttavan yksilön poistamisella voidaan estää erityisen merkittävien porovahinkojen syntymistä. Hakemusalueella toteutuu siten tilanne, johon unionin tuomioistuimen tuomion C-601/22 kohdassa 71 viitataan: ” Kuten komissio ohjeasiakirjansa 3–24 kohdassa pääosin toteaa, on kuitenkin vielä edellytettävä, että tuleva vahinko ei yhtäältä ole puhtaasti hypoteettinen – mikä on osoitettava todisteilla – ja että vahingon on toisaalta voitava katsoa johtuvan ainakin suurelta osin poikkeuksen kohteena olevasta eläinlajista.”

Hakemuksessa todetaan, että: "Sudet ovat aiheuttaneet erityisen merkittävää vahinkoa Kemin-Sompion paliskunnassa kuluva poronhoito-vuoden

aikana. Tähän mennessä on ajalla 1.6.-24.10.2025 löytynyt 60 suden tappamaa poroa. Näistä 9 kpl on löytynyt 12.-23.10.2025. Susien aiheuttamia vahinkoja porokarjassa syntyy koko ajan lisää. Vahinkojen rahallinen arvo on huomattava. Mustan maan aikaiset susien tappamat porot ovat käytännössä jääneet löytymättä. Paliskunnassa on hyvin vähän käytössä ns. kuolinpantoja poroilla, joten vahingot jäävät väistämättä mustan maan aikana suurelta osin löytymättä. Susien tappamien gps-porojen määrän perusteella voidaan arvioida, että sudet ovat tappaneet mustan maan aikana yli 500 raavasta poroa ja erotuksissa todetun vasatilanteen perusteella lisäksi noin 1000 vasaa. Paliskunnalle on aiheutunut valtavaa korvaamatonta vahinkoa susien takia. Vahingot kohdistuvat poroerotusten nyt alettua pääosin siitokseen jätettyihin poroihin. Menetyks leikkaa poronmistajan tuottavaa karjaa. Vahinko tulee näkymään seuraavien kesien vasatuotossa ja eloporojen määrässä sekä poromiehen saamassa elinkeinon tulossa. Kaikkia pedon tappamia ei löydetä. Paliskunnan alueella on havaintoja useista susista eri puolilla paliskuntaa. Arvioimme paliskunnan alueella liikkuvan vähintään 10 sutta tällä hetkellä. Susia tulee jatkuvasti yhä enemmän idästä Venäjältä maailman-poliittisen tilanteen takia. Petotilanteen takia poromiesten on liikkuttava jatkuvasti alueella. Petojen aiheuttamien kustannusten kasvaminen rasittaa paliskuntaa ja poronmistajia huolestuttavasti. Pelkästään tämän poronhoitovuoden aikana löydettyjen porojen korvausarvot muodostavat noin 75000 € summan ja välilliset vaikutukset löytymättömien ja muiden vahinkojen kanssa nostavat todellisen summan moninkertaiseksi. Etsintä-, estämis- ja pyyntikustannukset lisäävät aiheutuvia kustannuksia huomattavasti. Sietämätön petotilanne uhkaa ihmisten elinkeinoa alueella. Petokorvausten maksut ovat viivästyneet ja määrärahat ovat toistuvasti alimitoitettuja. Osa korvauksista on jäänyt viime vuodelta kokonaan maksamatta."

ja edelleen

"Olemme pyrkineet vähentämään petojen poroille aiheuttamia tuhoja paliskuntamme alueella mahdollisimman tehokkaasti. Olemme hakeneet pedon tappamien porojen raatoja ja liikkuneet alueella pyrkien estämään vahinkoja. Ainoa tyydyttävä ratkaisu tilanteeseen on poistaa vahinkoja aiheuttavat sudet mahdollisimman nopeasti. Lupaa haetaan 31 vrk päätöspäivämäärästä eteenpäin. Lupa saa tulla voimaan heti päätöspäivästä."

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus on päätösharkinnassaan katsonut asiassa merkitykselliseen parhaaseen tieteelliseen ja tekniseen asiantuntemukseen tukeutumalla sekä ottamalla huomioon akuutissa tilanteessa kyseessä olevaan erityiseen tilanteeseen liittyvät olosuhteet, että asetetun päämäärän saavuttamiseksi ja akuutin ongelman ratkaisemiseksi ei ole päätöksen mukaisella poikkeuslupa-alueella olemassa muuta tyydyttävää ratkaisua (ks. C-674/17 ja C-601/22). Toisin sanoen Suomen riistakeskus on arvioinut muita mahdollisia ratkaisuja asiassa merkityksellisen parhaan käytettävissä olevan tieteellisen ja teknisen asiantuntemuksen perusteella ottamalla huomioon myös muun muassa niiden taloudelliset vaikutukset - vaikka ne eivät olekaan ratkaisevia - ja punnitsemalla näitä ratkaisuja suhteessa asianomaisen eläinlajin suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista koskevaan yleiseen tavoitteeseen (ks. C-601/22, kohta 86).

Rajattu alue:

Hakija on hakemuksessaan todennut, että: "Haettavalla poikkeuslupa-alueella on havaintoja vähintään kymmenestä sudesta, jotka ovat tappaneet poroja ko. alueella. Todennäköisesti susia on enemmän. Poikkeuslupa-alueen tulee olla riittävän laaja, koska sudet voivat mustalla maalla ja vähän lumen aikana liikahtaa nopeasti pitkiäkin matkoja. Vahinkoja on ympäri paliskunnan aluetta. Hakemusalueena Kemin-Sompion paliskunnan alue. Venäjän raja aiheuttaa omat haasteensa, koska pedot usein rajan läheisyydessä poroja tappaessaan menevät päiväksi Venäjälle."

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Rajauksessa on huomioitu porotaloudelle aiheutunut erityisen merkittävä vahinko ja vahingonuhka sekä suden laaja liikkuminen.

Suomen riistakeskus katsoo, että rajaus on tehty myös siten, että varmistuttaisiin mahdollisimman hyvin siitä, että pyynti kohdistuu juuri erityisen merkittävää vahinkoa porotaloudelle aiheuttavan suden poistamiseen ja että myös poikkeusluvan käyttö on käytännössä mahdollista.

Suomen riistakeskus katsoo tällöin edellytysten täyttyvän siten, että poikkeuslupa voidaan myöntää hakemuksen mukaisesti rajatulle alueelle.

Poikkeuslupa-aika:

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää korkeintaan 31 vuorokauden ajaksi.

Suomen riistakeskus katsoo, että poikkeuslupa on tarpeen myöntää mahdollisimman pitkälle ajanjaksolle. Pidemmällä ajanjaksolla pyynnin kohteena oleva yksilö liikkuu todennäköisemmin pyyntialueen sisällä ja se voidaan havaita varmemmin. Lisäksi yksilö voidaan saada todennäköisemmin pyydetyksi, koska voidaan tehdä useampia pyyntiyrityksiä ja muuttaa ja kehittää tarvittaessa pyyntitaktiikkaa.

Sallittu pyynnin määrä:

Poikkeuslupa on myönnetty seitsemälle sudelle. Suomen riistakeskus katsoo, että myönnetyllä poikkeusluvalla voidaan tämänhetkisten vahinko-, vahingon uhka- ja susitietojen perusteella vähentää niitä vahinkoja, mitä hakemuksessa on esitetty.

Metsästyksenjohtajat:

Metsästyslain 30 §:n 1 momentin mukaan suden poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästyksen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä, ja metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan suden metsästyksen johtajan tulee 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; 3) huolehtia, että poikkeusluvan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Suden metsästyksen johtajasta ja varajohtajista on poikkeusluvan saajan ilmoitettava kirjallisesti ennen metsästyksen alkamista asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle.

Seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä, mikäli metsästys tapahtuu muuten kuin vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Päätökseen liittyvät muut poikkeukset:

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä nimenomaisessa tapauksessa jo syntyneet vahingot ovat erityisen merkittäviä ja enempien vahinkojen estämiseksi pyynti tulee voida suorittaa mahdollisimman tehokkaasti. Ottaen huomioon alueen olosuhteet, jo syntyneet erityisen merkittävät vahingot ja riski enempien vahinkojen syntymiseen, Suomen riistakeskus katsoo, että

1) Pyyntiin yhteydessä voidaan poiketa päätöksen mukaisesti metsästyslain 32 §:ssä säädetystä maalla kulkevan moottorikäyttöisen ajoneuvon ja ilma-aluksen käytön rajoituksesta. Suomen riistakeskus on kuitenkin rajoittanut pyynnissä käytettävien maalla kulkevien moottorikäyttöisten ajoneuvojen (mönkijöiden tai moottorikelkkojen) määrän kymmeneen (10) ja ilma-alusten (helikopteri) määrän yhteen (1), jotta päästään tehokkaaseen pyynnin toteuttamiseen erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi.

2) Pyyntiin yhteydessä voidaan poiketa metsästyslain 33 §:n 1 momentin 5 kohdan keinotekoisien valolähteen käyttökiellosta. Pyyntiin tehokkuuden varmistamiseksi Suomen riistakeskus katsoo, että pyynnin tehokkuuden varmistamiseksi myös hämärässä ja pimeässä on tarpeen sallia em. poikkeus.

3) Lisäksi tässä yhteydessä on tarpeen poiketa metsästysaseen kuljettamista maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (mönkijä ja moottorikelkka) koskevasta metsästyslain 35 §:n 3 momentin kiellosta, koska hakijalla on tähän hyväksyttävä syy.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta suden välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (mönkijä ja moottorikelkka) tai ilma-aluksessa (helikopteri) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan. Poikkeaminen on tarpeen lopettamistilanteen sujuvoittamiseksi.

Loppuyhteenveto:

Euroopan unionin tuomioistuimen mukaan (tuomio C-674/17, 10.10.2019) luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta, jossa määritellään yksityiskohtaisesti

ja kattavasti edellytykset, joilla jäsenvaltiot voivat poiketa 12-14 artiklasta sekä 15 artiklan a ja b alakohdasta, on direktiivillä käyttöön otettua suojelujärjestelmää koskeva poikkeus, jota on tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 20.10.2005, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, C-6/04, EU:C:2005:626, 111 kohta ja tuomio 10.5.2007, komissio v. Itävalta, C-508/04, EU:C:2007:274, 110 ja 128 kohta) ja jonka vuoksi todistustaakka edellytysten täyttymisestä on päätöksen tekevällä viranomaisella kunkin poikkeuksen osalta (ks. vastaavasti tuomio 8.6.2006, WWF Italia ym., C-60/05, EU:C:2006:378, 34 kohta). Poikkeuslupan hakija on esittänyt perusteensa hakemuksessaan. Koska todistustaakka poikkeuslupaedellytysten täyttymisestä on Suomen riistakeskuksella, on Suomen riistakeskus selvittänyt hakemuksen perusteita hakemuksessa esitettyä seikkaperäisemmin päätöksestä ilmenevällä tavalla.

Hakija on hakenut poikkeuslupaa kymmenen suden pyydystämiseksi porotaloudelle aiheutuvien erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Hakijalle myönnetään poikkeuslupa seitsemän suden tappamiseen päätöksellä rajatulle alueelle porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi, koska muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole.

Käytettävissä olevien tietojen perusteella voidaan perustellusti olettaa pyynnin kohdistuvan erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttaviin susiyksilöihin. Seitsemän suden poistaminen ei haittaa myöskään suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Edellä mainituilla perusteluilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Päätöksen täytäntöönpano

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa tai asetuksessa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin mukaan yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että tämä päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, koska poikkeuslupa erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi menettäisi merkityksensä, jos sitä ei voisi panna täytäntöön heti päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

Edellä olevan perusteella tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien. Riistahallintolain 31 §:n 2 momentin nojalla muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 32 §:n 1 ja 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 1 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122

§:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Eerojuhani Laine 0294312124 eerojuhani.laine@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen
Julkisten hallintotehtävien päällikkö

Eerojuhani Laine
Riistasuunnittelija

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle kirjeenä.

JAKELU

Tiedoksi:
METSÄHALLITUS
METSÄHALLITUS, ERÄVALVONTA
LAPIN POLIISILAITOS
LAPIN RAJAVARTIOSTO
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON LAPIN PIIRI RY
PALISKUNTAIN YHDISTYS
LUONNONVARAKESKUS
KEMIN-LAPIN RIISTANHOITOYHDISTYS
SAVUKOSKEN KUNTA

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

LIITTEET

LIITE 1: Lupa-alueen kartta_kemin-sompio_2025
LIITE 2: Luonnonvarakeskuksen kaatolomake
LIITE 3: Luonnonvarakeskuksen saate

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>) mukaisesti. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 Oulu
Käyntiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Torikatu 34–40, Oulu
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.